

Svineafgiftsfonden

Naviger i normerne, når priserne hopper

Protein: Det kan betale sig at gå et trin op i protein og aminosyrer til slagtestvin ved de aktuelle priser.

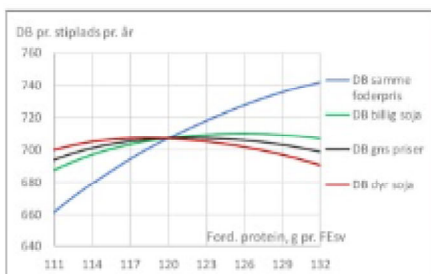
AF Per Tybirk, chefkonsulent, Seges.

Når man øger tildelingen af protein og aminosyrer, forbedres daglig tilvækst, kodprocent og foderudnyttelse, og godningens værdi føres lidt, men der er aftagende merudbytte med stigende tildeling. Da foderprisen øges med stigende proteintildeling, kommer man til et punkt, hvor merværdi af bedre produktion går lige op med den stigende foderpris. I Normer for Næringsstoffer tilstræbes det at ramme dette punkt, da det er den økonomisk optimale tildeling.

Normerne skulle være betydeligt højere, hvis det var gratis at gå op i protein!

I praksis varierer grisenes behov i en besætning efter grisenes indsættelsesvægt, køn og arvelige anlæg. Det betyder, at der er et langt interval, hvor der er aftagende værdi af mere protein, fordi færre og færre grise har gavn af mere protein.

Målet med Normer for Næringsstoffer er at anvise den tildeling af protein og aminosyrer, som er økonomisk optimal med den normale variation i behov mellem grise, og det betyder i praksis, at man kan få lidt bedre produktivitet ved at øge proteintildelingen ud over normerne, men, at dette ikke kan betale sig. Dette er illustreret i

Figur 1. DB pr. stiplads afhængig af pris på sojaskrå ved foderforbrug som landsgennemsnit. Den blå kurve viser DB, hvis foderet koster det samme, uanset hvor meget protein, foderet indeholder.

figur 1, som medtager betydningen af prisen på sojaskrå.

Den optimale norm afhænger af besættens fodereffektivitet. Forsøg tyder på, at grisene har stort set samme behov for protein og lysin pr. kg tilvækst uanset foderudnyttelse og, at de derfor skal have mere protein og lysin, når foderudnyttelsen er god. Derfor er normerne inddelt i normtrin afhængig af foderudnyttelse, se tabel.

I normtrinen er tildelingen af fordøjeligt lysin pr. kg tilvækst identisk, hvis der er en foderudnyttelse på henholdsvis 2,80, 2,68 og 2,55 FE pr. kg tilvækst.

Hvilke priser påvirker normerne

De forhold, der påvirker, om

normen skal op eller ned, er i prioriteret rækkefølge:

1. Forskel i pris mellem korn og sojaskrå
2. Afregningsprisen, dvs. noteringen
3. Prisen på de frie aminosyrer
4. Smågriseprisen i forhold til beregnet notering

Det er især forskellen i pris mellem korn og sojaskrå, som afgør, hvor dyrt det er at hoppe et normtrin op – eller hvor meget der spares ved at gå et trin ned. Ved aktuelle kornpriser på 120-130 kr. og sojapriser omkring 250 kr. pr. 100 kg koster det knap 2 kr. pr. 100 FE at hoppe et normtrin op, hvilket kan betale sig, men hvis et normtrin koster 3 kr. pr. 100 FE, så kan det ikke betale sig. Hvis vi i fremtiden

skulle få dyr sojaskrå og billigt korn, så skal normen måske ligefrem sænkes under standardnormen.

Foderpriserne er det vigtigste, men generelt trækker gode svinepriser mod højere norm – ligesom det trækker mod en højere norm, hvis smågriseprisen er under den beregnede notering, som f.eks. i skrivende stund, hvor svinepest i Tyskland har sænket puljenoteringerne. Omvendt trækker lave svinepriser mod en lavere norm.

Det aktuelle normset tager ikke hensyn til miljøbelastningen, men det overvejes at inddrage miljøomkostninger i normerne. Med stigende protein i foderet vil der kunne være gylle fra færre slagtegrise pr. ha – i hvert fald for de bedrifter, hvor det er 170 kg N og ikke fosforloftet, som bestemmer harmonikravene. Men har man betydelige omkostninger til at komme af med gylle, skal man måske nøjes med standardnormen, hvis man husker at korrigere i godningsplanen, så man kan have gylle fra flere grise på egen jord.

Også ammoniakfordampningen påvirkes af proteinindholdet, og det er muligt, at der ved næste revision af normerne vil blive taget hensyn til både loftet på 170 kg N pr. ha og til ammoniakfordampningen. I øjeblikket kører Seges Svineproduktion et stort forsøg med slagtegrise for at undersøge mulighederne for at kompensere et lavere proteinniveau med øget tildeling af frie aminosyrer.

Fakta

- Normer for protein er økonomisk optimale
- Normer er højere ved lavt foderforbrug
- Lav pris på sojaskrå hæver normerne
- Høje grisepriser trækker normen vej

Foderforbrug fra 30-115 kg.	Standardnormer, g. ford. pr. FEsv			Normer ved aktuelle priser, g. ford. pr. FEsv		
	Protein	Lysin	Fosfor	Protein	Lysin	Fosfor
< 2,6	128	8,4	2,4	130	8,7	2,4
2,6-2,75	124	8,0	2,3	128	8,4	2,3
> 2,75	120	7,7	2,2	124	8,0	2,2

Tabel: Standardnormer og normer ved aktuelle priser.